

Kateřina Peřková

Sbohem, Ameriko

Kateřina Peřková
Sbohem, Ameriko

Eroika

Kateřina Peřková
Sbohem, Ameriko

Eroika

© Kateřina Pešková, 2009

© Eroika, 2009

ISBN 978-80-86337-91-3

*Gerontologie je věda o tom, jak zdravě zestárnout.
... na to, jak zmoudřet, jsme ještě nepřišli.*

Prolog
New York City

Světlo začalo pronikat dovnitř pokoje jako nezkušený zloděj na první štaci. Mladý muž natažený uprostřed postele se pod útokem nevíтанých paprsků nespokojeně zavrtěl a zakryl si hlavu polštářem. Marně. Ani ne pět minut po slunci přišel brutální útok ve formě alarmu v mobilu. Mrštil po něm polštář a došlo mu, že je vzhůru. Což znamená, že nepřijde pozdě do práce. Ale taky to znamená, že noc už opravdu a definitivně končí... Škoda. Co kdyby šéfce zavolal, že přijde o hodinu později?

Ušklíbl se a s trochou lítosti si přiznal, že přemýšlí nad blbostmi. Vstávat musí... Když se přemluví. Zhluboka se nadechl, napjal svaly a připravil se k činu. Čas plynul dál, nezávislý a netečný k jeho skutečně aktivitě. První pokus nevyšel. Nemá to smysl, přestaň blbnout a vstávej! Okřikl se v duchu a nikoli poprvé zašilhal do proudu jasného světla z okna. Aspoň že už je jaro a zima definitivně pryč. Kolik je venku asi stupňů? Absurdnost myšlenek ho naštvála. Přestaň se starat o teploměr a dělej! Proč mám vůbec vstávat tak brzo; zeptalo se ho vědomí nespokojeně, ale samozřejmá odpověď ho neminula: Protože musíš. Zaklel a odhodil příkrývku tak prudce, až sklouzla na podlahu a odkryla zpola zakrytou postavu ženy, která se jemně otrásla zimou, cosi zamumlala a spala dál.

Povzdechl si, nešetrně příkrývku sebral a hodil zpět na postel. Ráno, dva lidi, a pokoj je přitom přece jen prázdný... Jannine se pečlivě zahrabala do tepla a nic nevnímajíc pokračovala ve spánku, jako by se nechumelilo. Proč ne. Podle toho, co včera tvrdila, má dnes volno

a pak se vrací domů. Na Floridu. Kde aligátoři dávají dobrou noc a občasný výlety do New Yorku slouží jako záchranná síť od moskytů, vedra a hurikánů. V duchu se škodolibě zasmál a hned zaznamenal, že se mu zlepšila nálada. Jannine na něj překvapivě působila jako nedobrovolný životabudič. Důvod? Naprostá záhada. Včera v baru se viděli poprvé v životě a noc uběhla dřív, než se stačil nadechnout. Pocit euforie a svobody mu unikal mezi prsty. Bylo mu to líto, ale věděl, že nemá smysl se ho snažit udržet. Vstal.

Doploužil se k oknu a pomalu vyhlédl ven. Proč jen je to okno tak špinavý... Matný, nesmytelný nános letité vrstvy prachu a špíny. Kruci. Zhluboka si povzdechl a opřel těžké čelo o studenou okenní tabulku. Chlad ho na vteřinku odrovnal a připomněl mu čas. Čtvrt na osm. Do háje! Doma v Čechách mu nikdy nedělalo moc problémů vstát do školy nebo do práce. Že by začínal stárnout? Kolik mu to vlastně... Poslední narozeniny proběhly těsně před odletem do Ameriky a neměl chuť je slavit. Mělo by mu už být osmadvacet, opravdu? Zamračil se a v duchu provedl rychlý výpočet. No jo, v roce 2000 oslavil dvaadvacet. To to letí. Měl by se už konečně vzpamatovat, nebo najednou zjistí, že mu je padesát a trčí na tom stejném místě s hlavou groteskně opřenou o okno a zírá na svět venku ze zpožděného osobáku, který nikdy nedorazí do té své správné stanice...

„Teď nebo nikdy,“ zamumlal nahlas a uznal, že dnes opravdu není vhodné ráno na filozofické úvahy. Amen. Petr Horáček, formální student, nynější soukromý pečovatel, a především ilegální český přistěhovalc z Prahy. Jo. Odlepil se od okna a začal se neochotně oblékat. Musel do práce a jeho klienti nepočkají. Šťěstí, že dneska má na starosti jen dva a zbytek dne volný; zbude mu tak víc času

na hledání vyšších životních pravd. Au. Sarkasmus zabolet téměř fyzicky.

Z malého bytu na Manhattanu se vypakoval za několik minut. Jo, Jannine. Neobtěžoval se nechat vzkaz. Stejně ji už nikdy nebude mít tak jako včera v noci... Život je pes. S posledním pohledem do slepých oken poslal v duchu ironický pozdrav Orlandu na Floridě a vydal se do polo-prázdné ulice newyorské čtvrti Chelsea, aniž se otočil. Touha se však nikam neztratila. Naopak byla horší a šířavější, než když sem oba dnešní cizinci před několika hodinami vpadli a téměř zoufale se našli ve vzájemném objetí.

„Horatio, Horatio, ty, který pravdu zříš na vrcholcích, jež převyšují hranice nebe a hynou v údolí, jehož jméno je zmar,“ zamumlal Petr roztržitě a s hlavou sklopenou zarytě do země odešel na autobus. Den teprve začínal.

Agentura Modré nebe Brooklyn, NY

„Sašo! Zvedněte ten telefon! Ještě jsem si ani nestačila sundat kabát, proboha, vy mi to tedy neusnadňujete. Kvůli čemu si myslíte, že vás tady mám? Zákazníci nebudou čekat na dvacáté zazvonění!“

Ochraptělý výkřik šéfky kanceláře měl zamýšlený úspěch. Saša Habdi Lennertová, štíhlá, drobná osůbka indického původu si bez vzrušení přihladila neposlušné prameny vlasů, co jí vypadly z důmyslného drdolu na temeni, a zatímco se usadila na otáčivé židli za stolem vysoko obloženým papíry, ladným pohybem malé ruky zuřivě drnčící sluchátko zvedla. Zazvonění nepočítala, ale konečné číslo se zřejmě opravdu přiblížilo k patnáctce. No co, teprve...

„Pečovatelská agentura Modré nebe, u telefonu Saša Lennertová, mohu vám pomoci?“ Poslouchala hlasitý, neosobní projev člověka na druhé straně aparátu a přitom nakukovala škvírou ve dveřích do kanceláře své nadřízené. Vypadalo to, že je na druhé lince a hovoří s rodinou. No ovšem. Jako by z domu nevypadla před dvaceti minutami. Saša se ušklíbla a přeplnula vnímání zpět na klienta na telefonu. „Ale jistě, pane Broostere, máme vaši objednávku potvrzenou a momentálně vybíráme vhodného kandidáta, který by byl pro vaši dceru nejvhodnější. Uvedl jste specifikaci ohledně pohlaví? Aha, dobře, v tom případě to bude jednodušší, nyní máme v evidenci řadu mužských ošetřovatelů, kteří maximálně splňují vaše požadavky a... tady čtu, že by se u vaší dcery měl střídat s další ošetřovatelkou, je to tak? Samozřejmě. Tím lépe. Chcete ho nejprve vidět osobně? Jistě, to půjde zařídit. Kdy a v kolik hodin by

vám to vyhovovalo? Zítřka, v pět odpoledne,“ opakovala a psala si údaje na kousek žlutého poznámkového papíru. „Ano, samozřejmě. Zítřka vám ještě zavolám a dám vám jméno. Není zač. Na shledanou, pane Broostere!“ Zavěsila a s lehkým povzdechem odložila hustě popsaný papír na klávesnici počítače.

„Kdo to byl?“ ozvalo se od šéfky okamžitě po skončení hovoru. Saša se zhoupla na židli, prohlédla si své dnes temně rudě namalované nehty a s přehledem zavolala: „Pan Brooster! Musíme mu najít ošetřovatele už dneska, nemá zájem čekat do konce týdne. A na zítřek chce schůzku!“

„Ten chlap nás zničí,“ ulevila si rozzlobeně Eve Clainová, majitelka a ředitelka firmy Modré nebe. „Když chce někoho s doktorátem, proč obtěžuje pečovatelskou agenturu? Kolik už jsme mu to dohodili lidí?“

„Pět,“ potvrdila Saša se zvláštním uspokojením. „Vždycky si něco našel. Možná že prostě žárlí, je na svou dceru dost fixovaný.“

„Tak ať se o ni stará sám! Já snad nemám nic jiného na práci než přemlouvát těch zbylých pár chudáků, aby to s ním zkusili. A propos... Nevíš, kdy přijde Jack? Potřebuju s ním probrat domácí návštěvy a bezpečností předpisy.“

„Včera říkal, že dorazí kolem desáté. Ale pokud to vezme přes most, nebude tu dřív než ve dvanáct,“ usmála se sekretářka škodolibě.

Eve na ni přemýšlivě pohlédla, ale pak se to rozhodla nekomentovat. „Dobře. Až přijede, dej mi okamžitě vědět. Máme na dnešek schůzky s rodinami klientů?“

Saša nahlédla do svého věrného počítače a zamítavě protáhla obličej. „Ne. Jen pár našich, co si přijdou pro šeky.“

„To abych je šla vyplnit. Dej mi jména.“

Saša poslechla, a když obracela list kalendáře, obličej

se jí náhle podivuhodně rozjasnil. „Ale! Pan Horacek má dneska přijít...“

Eve zakroutila hlavou. „Jednou se z něj zblázníš.“

„Mohl by se už rozhoupat a pozvat mě na večeři, třeba do jedné z těch českých hospod, pořád o nich mluví. Co myslíte?“ zeptala se Saša zcela vážně a v miniaturním zrcátku pečlivě prozkoumala svůj make-up. Eve neodpověděla, ale Sašu to z nadějeplné nálady nevyvedlo. „Náhodou je fajn. A umí slušně anglicky, což se o většině těch kluků tady říct nedá. No, například ti Hispánci. Vypadají všichni stejně a taky jsou stejně trhlí. Jo, to Peter je jen jeden,“ povzdechla si zamyšleně. „Doufám, že přijde dřív, než mi skončí pracovní doba.“

„To jistě zvládne. Má jenom dva klienty, ne?“ připomněla Eve kriticky poměrně malou vytíženost Petra Horáčka už ze své kanceláře, takže její hlas zněl tlumeně i přes všechnen ten sarkasmus.

„Chodí přece ještě do školy.“

„No jo, tyhle rádoby vzdělance opravdu miluju,“ odfrkla si Eve rezolutně, „anglicky se domluví, ale to mu nestačí. Musí si udělat zkoušky a certifikáty, div že nejde na univerzitu. A já mám málo lidí!“

Saša pokrčila rameny. Pak jí zrak padl na kartičku s Broosterovým jménem. Chvilí na ni zírala, než ji vzala do ruky a otočila na druhou, nepopsanou stranu. „Eve?“ Zavolala na šéfku zkusmo.

Odpovědí bylo jen jakési zamumlání. Eve si při psaní šeků nepřála být rušena. Saša vstala a otevřela dveře do její kanceláře. Byla o mnoho prostornější a mnohem lépe organizovaná, což ale sekretářku vůbec nezajímalo. Položila kartičku na Evin stůl a počkala, až ji šéfka začne vnímat: „Co kdybychom Broosterovi zkusili nabídnout Horacka? Ten by s ním mohl vyjít.“

Eve zamračeně vzhledla a pak se její snědá tvář původem z Malajsie náhle pomalu, chápavě usmála. „To ale vůbec není špatný nápad... Obvykle se od klientů převálcovat nenechává a rozhodně se kvůli nějaké prkotině nerozbrečí a nepoběží mi vynadat. Dobře. Zavolej mu. Ať dnes přijde dřív, musím si s ním promluvit.“

Saša se spokojeně usmála a přikývla. „Výborně. Jdu mu brknout.“

Eve ji při odchodu z kanceláře sledovala pohledem plným smíšených pocitů, a než se dveře dovřely, stačila se s náhlým impulzem nadzvednout a zavolat: „A neblokuj mi linku!“

„Copak to někdy dělám? Jo, Jack už je tady!“

Eve si povzdechla a rychle dopsala několik šeků, které musela mít připravené pro své zaměstnance úderem poledne.

Velkou většinu jich tvořily ženy. Černošky, které nemohly sehnat lépe placenou práci, nebo Hispánky bez občanství, víza a povolení k práci. Málokdy sehnala bělošku, ale tomu se nikdo nedivil. Zvláště tady v Brooklynu, kde si před pěti lety otevřela malou pečovatelskou agenturu. Klientů bylo naštěstí dost, ale i tak se měla co ohánět, aby případnou poptávku stačila pokrýt. Proto začala jako ošetřovatele najímat i muže. Bylo to fajn. Na rozdíl od žen se nebáli chodit do méně dostupných a bezpečných oblastí, měli menší požadavky na plat (kupodivu) a zastali spoustu práce, zvláště šlo-li o imobilní nebo částečně bezmocné klienty, které ženy nemohly samy fyzicky zvládnout ani uzvednout. Horacek byl jeden z nich, ale žádná výjimka, co se týkalo pracovního povolení. Kdysi měl studentské vízum, ale nebylo prodlouženo, stejně jako u bezpočtu ostatních. Eve

v tom neviděla překážku. Dalo se to obejít. A dalo se na tom vydělat. Horacek přijel jako student a zůstal jako ošetřovatel, možná měl i další vedlejší příjem, o kterém neměla ani ponětí, a nezajímalo ji to. Z toho, co si vydělal, platil ne zrovna státem schválené studium na jazykových školách, kde naštěstí nemusel předkládat zbytečný a nepodstatný dokument, jakým vízum určitě je. Školy se nevyptávaly. Školné bylo to jediné, co skutečně požadovaly, a vládu detaily zbytečně nezatěžovaly.

Jack Fiorre strčil hlavu do dveří a vrátil ji tak zpět do reality. Rychle sesypala vyplněné šeky do zásuvky svého stolu a usmála se na přivítanou. „Ahoj, Jacku! Jak se vede? Cesta byla v pohodě? Už jsme měly strach, že se sem před obědem nedostaneš.“

„No tak, Eve,“ zahlaholil muž na pozdrav čistým americkým přízvukem, který podle jeho jména nikdy nikdo neočekával. „Máš ve mě opravdu důvěru, jak vidím, ale stihl jsem odbočit k tunelu. Jinak všechno v pořádku? Co ta rodinná večeře včera,“ zeptal se, špatně skrýváje osten škodolibosti, „všichni přežili?“

„Nesnáším tě. Sedni si a dej si kafe,“ vyzvala ho místo komentáře, „já už taky jedno potřebuju.“

„Zadej objednávku. Ta pilná sekretářka tu ještě pořád je, jak vidím,“ poznamenal Fiorre s pohledem upřeným do desek, které právě vytáhl z kožené aktovky a dodal: „Nějak sis ji oblíbila.“

Eve po něm střelila úzkýma, mandlovýma očima a zvlněné černé vlasy za ní jen zavlály, když odešla tlumočit požadavek do předpokoje. Saša právě dokončila telefonát a celkem ochotně přání vyhověla. Eve si o její snaze nedělala iluze, ale radši se o takové maličkosti nedohadovala a vrátila se zpět za svůj stůl s přesně rozmístěným zápisníkem, počítačem, kalkulačkou, sešívačkou a malovaným

hrnkem na tužky. Jack si právě jednu nepozorovaně zapůjčil a začal cosi vyplňovat do jednoho ze svých lejster.

„Saša je obvykle spolehlivá tak na osmdesát procent,“ ujistila ho Eve poněkud zbytečně, „a to mi zatím stačí. Mimochodem,“ odmlčela se strategicky, aby upoutala jeho pozornost, „máme stále víc klientů než ošetřovatelů. Počítám, že do dvou měsíců budu dost ve stresu, abych vše pokryla. No, hlavně že nejsou žádné větší problémy. Tedy až na toho mizernýho Broostera,“ ulevila si ve snaze urvat nějaké pochopení a soucit. „Bože, ten chlap mi leze na nervy.“

„Copak,“ chytil se Jack doopravdy a aspoň pro tentokrát jí plně věnoval pozornost a odložil desky na klín. „Myslel jsem, že byl spokojený s tím Švédem, co si tady přivydělává na cesty. Copak mu ten ubožák udělal, že už zase cení zuby?“

„Ani mi nemluv,“ mávla Eve rukou a poděkovala Saše za kávu, kterou před ni postavila. „U Broostera jde o chronickou záležitost. Včera jsem o něm vykládala manželovi a víš, co mi řekl? Abych prý přestala bláznit a sehnala zastupující agenturu.“

„Hodíš ho na krk jiným. To je dobrá rada, je to beznadějný případ.“

„Samozřejmě. A půjdu před komisi DCE, že jsem nedodržela podmínky smlouvy... Brooster je právník, Jacku! I když Sašu napadlo, abych na něj nasadila toho českýho kluka, Horacka. Víš, o koho jde?“

Jack přimhouřil oči a chvíli zamyšleně popíjel svoje kafe. „Tsheskej? No, já po pravdě ani nevím, kde nějaké Tsh-esko leží, ale to jméno mi něco připomíná. Už jsem ho potkal?“

„Pán a paní Zutshi. Už si vzpomínáš? Dělal jsi domácí návštěvu a on zrovna zaskakoval za Blanche. Pak jsi mi

říkal, jak ti ve dveřích přecházel zrak,“ zasmála se zvonivě při myšlence na ten zjevně zábavný zážitek.

Jackovi to došlo jen o minutku později. „Jo počkej! Horacek! Oni mu ale říkali jinak, něco jako... *Horatio!* Latinsky to zní daleko líp, nemyslíš? Aha, tak to už si vzpomínám. Trochu zvláštní kluk. Hodně svůj, člověk nikdy neví, co si myslí, ale jinak je pro lidi jak magnet. Nezažil jsem, aby s ním byl klient nespokojený, naopak si ho vždycky hrozně pochvalovali. Aha,“ pochopil náhle s dobře čitelným podtónem inkvizitora, který obviňuje bylinkářku z čarodějnických úmyslů, „proto ho chceš vyzkoušet na pana neuspokojitelného Broostera, že jo?“

Eve se však nedala vyprovokovat a jen si povzdechla: „Je to moje poslední naděje.“

Jack se se smíchem zvrátil zpátky do židle. „A ví už o tom ten tvůj drahoušek Horatio?“

„Přijde dnes. A určitě neodmítne.“

„To znám! Zvláště když mu Broostera a jeho dceru popíšeš v růžových barvách, jak ty už umíš. Pak ovšem bude litovat, ale nikdo už mu svobodu zpátky nevrátí, aspoň dokud ho ten starý paprika sám nevyrazí. Ach jo, ty jsi nebezpečná! Ale kluk je taky nevyzpytatelný. Nemá on zdravotnické vzdělání? Mám dojem, že jsem v jeho záznamech něco zahlíd.“

„Má,“ konstatovala rezervovaně. „Jenže po té jejich škole v Evropě musí mít dva roky praxe, než ho uznají jako plnoprávního zdravotníka a může se ucházet o práci mimo Evropskou unii.“

„Což on nesplňuje,“ dovtípil se Jack ihned. „To má teda smůlu.“

„Jo. A Saša mu šlape na paty.“

„Fakt?!“

„Naivka. Divím se, že ji mám stále ještě v kancelá-